

מטות מסעי

מתוך ספר לקוטי הלכות

לא,טז הן הנה היו לבני
ישראל בדבר בלעם

עקר התגברות היצר הרע בכל אדם הוא בפנים הברית. ואחר כל היגיעות העצומות ורבויו המסירת נפש שהצדיקים אמתיים מוסרים נפשם ממש בכל דור ודור בשביל תקון נפשות ישראל, ועדין השטן והיצר הרע מרקד בינו ומתגרה בישראל והעקר בענין זה, כמו שמצינו בימי משה רבנו בעצמו, עליו השלום, שאחר כל היגיעות שהיה לו בשביל תקון נפשות ישראל, ובסוף ימיו בא בלעם הרשע ימיש והכשילם בפנים הברית.

ולפעמים מכרח הצדיק להסתלק ולמות בשביל זה, כי לפי עצם התפשטות הסטרא אחרא אי אפשר לו לגמר התקון בשלמות בחיים רק לאחר הסתלקותו. ומזה הפנים באים כל המניעות והבלבולים והמחלמות והמחלקות, המונעים את האדם מלהתקרב אל הקדושה, ומעכבים אותו מלהוציא החיות דקדושה שלו בשלמות מכת אל הפעל, כי כל המניעות מלהתקרב אל הקדושה באים משמאת קרי, רחמנא לצלן, כי "קרי" לשון מניעה, כמו שפרש רש"י בפרשת בחקתי על פסוק "אם תלכו עמי קרי" (הלכות הכשר כלים ד', ט"ו י"ז לפי אורח היראה - ברית, אות כ"ג)

לא,כג כל דבר

אשר יבא באש
תעבירו באש ...

אש הוא התקון, בבחינת (במדבר לא): כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וטהר. והוא מכלה את הזהמא. אבל כשזוכין להתקשר להצדיק שהוא בחינת ברית מלח, ואזי מקבלין ממנו בחינת מלחא, בחינת תקונים להמתיק מרירותו, ואז נצולין מן האש שהיו צריכין להצטרף חס ושלום בבחינת תעבירו באש. כי מליח הרי הוא ברותח הדלי שנצלה באש (חלין צו); שעלידי בחינת המליחה שהוא בחינת התקשרות להצדיק כנ"ל, נודפכין יפה ונצולין מן האש ויוצאין ור יפה ושלם בלי שום פנים וזוכין לתכלית התקון: (הלכות מליחה א', אות ד')

לה,ו שש ערי המקלט וכו'
הארבעים ושתים עיר

ארבעים ושתים עיר

שש בפרשת "שמע ישראל", שהוא יסוד האמונה, יש כנגדן ארבעים ושתים ערי המקלט, כנגד שש תבות

רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

ימי התלאות
הקדמה

עש אמר הכותב, כבר נודע האיש המצפן בהלכה בשערים המצוינים בהלכה, הלא המה ספרי לקוטי הלכות הקדושים, ממורנו הרב רבי נתן זצ"ל. צדקתו וגדלת השגתו בדבריו הקדושים שכתבם על ספר, זכה וזכה את הרבים להשיבם מעוון והרבה הרבה בעלי תשובה נעשו על-ידו, כי דבריו הקדושים שדבר עם אנשיו ביראת ה', נכנסו בלבם כאש בוערת עד שנתעוררו על-ידם לשוב להשם יתברך באמת. וגם עתה מי שעוסק בספריו הקדושים, מתעורר על-ידם לשוב להשם יתברך בתשובה שלמה באמת, ולחזק עצמו תמיד בעבודת השם.

עש גם עבודתו בתורה ותפלה היתה בלבת אש נוראה מאד מאד, עד אשר כל מי ששמע קול תפלתו ותורתו, נתעורר גם-כן בהתעוררות גדול מאד להשם יתברך, ואין ביכלת לציר כל אותה הרגשה שהביא בדבריו תפלתו, גם בלב זולתו. וידידנו המפלא הרב אפרים ז"ל מקרמנצ'וק, אמר לו פעם אחת בזה הלשון: "מיט אייער דאוינען מאכט איר אפרוש אויף דעם דאוינען (עם התפלה) שלכם אתם עושים פרוש על התפלה). וכן כל מקרא ומקרא מדברי התנ"ך, כשהיה מוציאו מפיו, ממש היה נדמה להשומע כאלו הנביא בעצמו קורא וצועק את אלה הדברים.

עש גם ידידנו המפלא הר' עקיבא זאב מנעמירוב היה רגיל לספר מעצם התעוררות שראה ממורנו מוהר"נ בערב יום כפור האחרון, כי דבר אז בעת סעודת ערב יום כפור מענין הד' יסודות, דומם צומח חי מדבר, ואמר הלא אנחנו רואים כל מה שהמדרגה נמוכה יותר, נמצא בו טוב יותר, כי יסוד המדבר הוא האדם, ומקח האדם במכירתו לא יעלה במקח הסוס, שהוא מיסוד החי הנמוך מהמדבר כנודע, שנמצא סוס שנותנים במחירו כמה אלפים ר"כ (רובל כסף). ומקח הצומח יעלה עוד יותר, כי נמצאים שושנים ופרחים שמביאים ממדינות רחוקות ... (והמשך מעבר לדף)

עכשיו יש

נחל נובע מקור חכמה

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב,סו)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

... שאין ערך כלל למחירים לשנים, וביסוד הדומם נמצאים אבנים טובות ויקרות העולים עוד יותר, ורואים אנו את הטוב והאלהות שנמצא בהם, מפקדת התורה על הכהן גדול שבכל עת בנייתו לבית המקדש יהיה לבוש בחשן ואפוד, שיהיה נתונים בהם כמה אבנים טובות.

ואחר הדברים האלה נכנס מוהרנ"ת ז"ל בדרכו הקדושה מענין לענין, עד שהתחיל לדבר בהתעוררות גדול בשלהבת אש נוראה וצעק בקולו הקדוש בזה הלשון: ואף-על-פי-כן נמצא גבוה מעל גבוה, קדשה נעלמה ונסתרה, קדש הקדשים שהכהן הגדול כשהיה צריך לכנס לשם, היה צריך להפשט כל הבגדים היקרים, רק כְּתָנֵת בַּד קֹדֶשׁ ילבש ומכניס בד זהו על בשרו וכו', ואמר את הפסוק הזה בנגון של הקורא ביום כפור. ור' מאיר יהודה ז"ל מברסלב היה רגיל גם-כן לספר, כי גם הוא נכנס אז אל בית מורנו מוהרנ"ת, ובבואו על הפתח, והיה נשמע מרחוק את הדברים האלה יוצאים מפיו הקדוש כלפיד אש, ונשאר עומד על עמדו ומקומו וזרא ללכת יותר להתקרב אל השלחן.

וזהה על שבת שלפני פטירתו בא אליו שנית ר' עקיבא זאב, ובכליל שבת אחר הסעודה, דבר עוד הפעם מעבודת הכהן הגדול מיום כפור בהתלהבות גדול ונורא, והזכיר אז כמה תבות מהפיוט שבסדר העבודה, נכנס למקום שנכנס ועמד במקום שעמד, ועוד כמה תבות, ובשובו שאחר זה נפטר ויצאה נשמתו באלה התבות, חנון המרבה לסלח, ביום העשירי לחודש טבת.

והמוכן מכל זה, כי נמצא בו מצד נשמתו גם כל הסליחה והכפרה של יום העשירי מעשרת ימי תשובה, הוא יום כפור, כי הרבה הרבה בעלי תשובה שבוראי נתכפר להם עוונותיהם נעשו על-ידי דבוריו וספריי הקדושים שהשאיר אחריו כמובא, ולולא דמסתפינא (יזראתי), הייתי אומר שזהו שגם שמו הקדוש גימטריה מכוון ממש מספר מנין התבות "חנון המרבה לסלח". וזה אשר גם אדמו"ר הנחל נובע מקור חכמה מוהר"ן ז"ל, סמך ידו עליו ואמר עליו שהוא יודע ממנו יותר מכלם, כמבאר במקום אחר. ועל זה זכה לחבר ספר לקוטי הלכות הקדוש ותפלותיו המעוררים ומחזיקים כל איש מגדול ועד קטן, להטותו לטוב לשוב בתשובה שלמה.

ואגב שאני מספר פה מספרי, אציג פה מה שאמר הר' משה ז"ל, ששמע ממוהרנ"ת בעת שדברו לפניו מחלומו של ר' שמואל אייזיק ז"ל, ואמר תחלה בלשון צחות חלומות, ואחר-כך אמר, אני אספר לכם את חלומי, ראיתי את אדמו"ר שבא אלי עם עוד אחד, וספרתי לפניו בדרך קובלנא כל אשר עבר עלי, ואמר לי אדמו"ר בזה הלשון: "דיא האסט אבער מיט דייער ספרים גיט גמאכט" (אבל אתה עם הספרים שלך טוב עשית), וזה האחד שהיה עמו נענע לו בראשו והסכים על זה, ואמר בזה הלשון "יא לא זייער גיט גמאכט" (כן כן, טוב מאד עשית), ושאלתי את אדמו"ר מי הוא זה? והשיב לי, זה הוא משה רבנו עליו השלום.

גם נודע מה שאמר אדמו"ר בתחלת ההתקרבות שנתקרב אליו מוהרנ"ת ז"ל, אמר אז: בא אלי אברך אחד ועל-ידו לא יאבד אפלו שיחת חלין שלי. וכן היה, כי רק הוא עסק לפרסם תורת רבנו הקדוש בעולם ושיחותיו הקדושים, להודיע לבני אדם גדלת תורתו הקדושה, לקרב על-ידיה אנשים רבים להשם יתברך, ועל-ידיה עמד עליו הס"מ ועשה עליו מחלקת על-ידי הרב מסווראן, שנעשה לו רודף ושונא גדול עד לחיי, כלמנע לא יפלא בעיני הקורא, מה שרב גדול בישראל נכשל במחלקת, שהרי גם על יוסף היה מחלקת, אבל סוף כל סוף שפת אמת תכון לעד והרוח סערה כלה ונאבד ואינו גדול אלא בשעתו עד כאן ...

נפשי את ה' זכרתי. זכור תזכור ותשובה עלי נפשי, ואען ואומר לנפשי, זכור אל תשכח שיש עלמא דאתי, ואין שום קביעות בזה העולם, כי העולם הזה עובר בהרף עין בצל עובר וכאבק פורח וכענן כלה וכרוח נושבת וכחלום יעוף, ועקר החיים ועקר הקביעות דירה של האדם הוא רק בעלמא דאתי. חוסה עליך ושמר את הזכרון היטב, שתזכר תמיד בכל יום בעלמא דאתי ולא תשכח, והדבק מחשבתך בעלמא דאתי ואל יוזז זכרון עלמא דאתי מרעיוןך. הסתכל על עצמך היטב היטב וישב דעתך באמת לאמתו, וזכור ותן ללבך מה תעשה באחריתך, בעת יבא קצץ כהרף עין. צר לי עליך אחי, הקיצה אחי משנת פתיוך, וחמל על נפשך "זכור את בוראך בימי בחורותיך" ... (לקוטי תפילות - מתוך תפילה נ"ד)

שבת שלום וכל הישועות

... הרגשתי כשהייתי אורח אצל רבנו שהכל היה טוב, ראיתי גם את זה אצל ר' ישראל קרדונר, הוא חשב לפני השם כל מה שאכל. האמא נתנה לו חתיכת קעניש, הוא חשב כל מה שאכל ונתן תודה לה'. ואצל העולם, איזה דבורים זה, אשתו נותנת לו עוגה - הוא נתן תודה לה'. הוא מלמד אותנו איך לתת תודה לה' ... על כל מה שהיה אוכל.

הצדיקים אכלו בקדשה, והמאכל של רבנו היה מאכל מיוחד.

לא היה חסר לו כלום, הכל היה טוב. הכל טוב, ואין שום רע, שום טרדה. "אתם חושבים שאני עני? אני בכלל לא עני, רק כל הדבורים (של העולם) לא שוים... ", אוי! רבונו של עולם... יצאתי חוץ מהגבול ראיתי חיה מזוקת, ראיתי שהזאב היה עומד על-ידי, ואחר-כך היה אצלי, והלך לדרכו ונצלתו.

לא ראיתי שום חיה ביער, רק זאב.. אה! וראיתי גם כן דב. אה! אה! שמי דב אודסר.

למחרת פנה לאחד: "אל תשכח אותי. אין לי תאוות. אני לא צריך ללכת למקוה ולהגיד 'תקון הכללי'. אין לי מלחמות. גם אני הייתי צעיר, הלכתי לירושלים, ראיתי את רב נפתלי כהן, חכם גדול מכבד... הוא אמר לי: 'לא צריך לקרא תקון הכללי וללכת למקוה אם אין תאוות, רק ראש-חדש התקון הכללי'."

הדמעות שנשפכו באומן ערב ראש-השנה, לא היו מבריות העולם. אני זוכר איך יצאו מהלב הדבורים של כל השנה... ובמתנת חנם חננו... אה... לשמע דבורים האלו יכול לנגן כל היום... יש לי גם כן תקוה.

על-ידי מחאת כפים בשעת התפלה נמתקין הדינים, ונצולין משכחה, חוזכים לזכרון (לימ - סימן מ"ו).

צריך לשמר מאד את הזכרון, שלא יפל לשכחה, דהינו שזכר תמיד בעלמא דאתי ולא ישכח. וכך ראוי להיות מנהג איש הישראלי, שתקף בבקר בהקיצו משנתו, מיד כשיפתח את עיניו, קדם שיתחיל שום דבר, יזכר את עצמו תקף בעלמא דאתי, וזה בחינת זכרון בכלליות. ואחר-כך צריך להמשיך הזכרון בפרטיות, דהינו, שיגדל דעתו בכל מחשבה דבור ומעשה שהשם יתברך מזמין לו בכל יום, להבין מהם הרמזים שהשם יתברך מרמז לו על-ינם להתקרב אליו, כי השם יתברך מצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית, ומרמז לו רמזים בכל יום על-ידי כל הדברים שמזמין לו באותו היום. וצריך האדם להגדיל דעתו בזה לזכר בהשם יתברך על-ידי כל מחשבה דבור ומעשה שהשם יתברך מזמין לו בכל יום, ולהבין מהם הרמזים להתקרב אליו. אך ההגדלת הדעת צריך להיות במדה וכו' (שם סימן נד; ועיין דעת אות לו, לו).

... "אזכרה נגינתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי. זכרתי בלילה שמך ה' ואשמרה תורתך. אזכור מעללי יד בי אזכרה מקדם פלאך. זכרתי ימים מקדם הגיתי בכל פעלך במעשה ידיך אשוּחָח, בהתעשף עלי